

Charles Péguy

« Châteaux de Loire »

Le long du coteau courbe et des nobles vallées
Les châteaux sont semés comme des reposoirs,
Et dans la majesté des matins et des soirs
La Loire et ses vassaux s'en vont par ces allées.

Cent vingt châteaux lui font une suite courtoise,
Plus nombreux, plus nerveux, plus fins que des palais,
Ils ont nom Valençay, Saint-Aignan et Langeais,
Chenonceaux et Chambord, Azay, le Lude, Amboise.

Et moi j'en connais un dans les châteaux de Loire
Qui s'élève plus haut que le château de Blois,
Plus haut que la terrasse où derniers Valois
Regardaient le soleil se coucher dans sa gloire.

La moulure est plus fine et l'arceau plus léger.
La dentelle de pierre est plus dure et plus grave.
La décence et l'honneur et la mort qui s'y grave
Ont inscrit leur histoire au cœur de ce verger.

Et c'est le souvenir qu'a laissé sur ces bords
Une enfant qui menait son cheval vers le fleuve.
Son âme était récente et sa cotte était neuve.
Innocente elle allait vers le plus grand des sorts.

Car celle qui venait du pays tourangeau,
C'était la même enfant qui quelques jours plus tard,
Gouvernant d'un seul mot le rustre et le soudard,
Descendait devers Meung ou montait vers Jargeau.

Charles Péguy

Castles of the Loire

Along the curving hills and in noble valleys
Like festal street altars the castles have been sown,
And in the majesty of evening and of dawn
The Loire and her vassals advance through those alleys.

Six score castles furnish a courteous array,
Finer, firmer than any palaces we know,
Their names are Langeais, Chenonceaux,
Valençay and Chambord, Le Lude, Amboise, Azay.

And among those castles, I can tell you of one,
Which stands even higher than the castle of Blois,
Than that lofty terrace where the last of the Valois
Used to gaze at the glory of the setting sun.

The vaulting is lighter, the moulding has more art,
The lacy stone more durable and more austere.
And decency and honour and death graven there,
Have inscribed their history in that orchard's heart.

For on that river's banks remains the memory
Of a child who guided her horse towards the stream,
Her coat of mail was new, her soul was all agleam,
In innocence she rode towards her destiny.

For that young girl ere many days should come and go,
(The same who from Touraine her pilgrimage began)
Controlling with a word recruit and veteran,
Rode downstream towards Meung or upstream to Jargeau.

*Traduction de Pansy Packenham (Angleterre) dans Charles Péguy,
The Holy Innocents and Other Poems, Londres, Harvill Press Ltd.,
1956, p. 21.*

Charles Péguy

Zamki nad Loarą

Wzdłuż stoku pochyłego nad piękną doliną
Jak ołtarze procesji rozsiane są zamki
I w gloriach, którą płoną wieczory i ranki,
Loara i wasale jej powoli płyną.

Te znamki tworzą orszak stu dwudziestu nazw,
Liczniejsze niż pałace, wzwyż pietrzą się lżej,
A ich nazwy to Langeais, Saint-Aignan, Valençay,
Azay, le Lude i Chambord, Chenonceaux, Amboise.

Ale znam jeszcze jeden zamek nad Loarą,
Co wyżej niż Blois swe mury wzniósł zamkowe,
Niż taras, skąd ostatni już Walezjuszowie
Żegnali się ze słońca zachodzącą chwałą.

Tam gzymys delikatniejszy i lżejsze sklepienie,
Twardszy, bardziej surowy koronkowy kamień,
Dostojeństwo i honor i śmierć tam wypisane
Dzieje swe oprawiły w marmurową zieleń.

To pamiątka, co na tym brzegu pozostała
Po dziewczęcce, która konia wiodła ku brodowi,
Jej dusza była świeża, jak jej wełniak nowy,
Czysta, ku największemu z losów podążała.

Bo dziewczę, która tureńska żegnała kraina
To ta sama dziewczeka, co w kilka dni potem
Samym swym słowem rządząc wiarusem czy chłopem
Po stoku Meung zstępue i ku Jargeau się wspina.

*Traduction de Bogdan Ostromęcki (Pologne) dans Charles Péguy,
Poezje, Varsovie, Pax, 1978, p. 103 (cité dans Poezja, vol. XIV, n° 1 à 6,
1979, p. 33).*

Шарл Пеги

« Замъците на Лоара »

Край долини благородно засияли
замъци бележат с отдих дълъг ход;
под величествен несменен небосвод
след Лоара тръгват нейните васали.

Сто и двайсет замъка са нейна свита,
от дворци са по-прекрасни в низ отран:
Шенонсо, Ланже, Азе и Сент Енян,
Валанс — с магия в имената скрита.

Знам един от замъците на Лоара*,
извисен дори над замъка Блоа,
откъдето кралят — сетен Валоа,
гледал залеза окъпан в слава стара.

Тук изящен е стилът, корнизиът — лек,
по е трайна тук гранитната дантела,
с благородството смъртта се е преплела
в спомен вечен за един далечен век.

Този спомен е от стародавен миг,
за момиче към реката кон повело.
С нова ризница и с дух невинен, смело
то отиваше към жребий най-велик.

С кратки думи туй момиче във Турен
съумя след два-три дни да заповядва
на бойците груби, водейки отряда
към Жаржо и Мъон във поход вдъхновен.

* ...един от замъците на Лоара. — Шинон, където Жан д'Арк познала преоблечения крал Шарл VII между придворните.

Traduction de Pentcho Simov (Bulgarie) dans Френска поезия [Poésie française], Sofia, Народна култура, Библиотека „Световна класика“, 1978.

Charles Péguy

« I castelli della Loira »

Lungo l'ansa e le nobili vallate
sparsi i castelli sono come altari,
e nell'albe e le sere maestose
van la Loira e le barche in quei viali.

Centoventi castelli gentil séguito
le fan, più folti e fini di palazzi.
Vallençay, Saint-Aignan, Langeais si chiamano,
Chenonceaux, Chambord, Azay ed Amboise.

Ma uno ne conosco della Loira
che di quelle di Bloy [sic] più alto s'alza,
più alto del terrazzo ove i Valois
guardavano al tramonto il sole in gloria.

Forme più elette e l'arco più leggero.
Più duro e grave il merletto di pietra.
Decenza e onore e morte qui incisi
hanno scritto la storia in quel verziere.

È il ricordo che impresse in queste rive
la fanciulla a cavallo verso il fiume.
Fresca d'anima e con la cotta nuova.
Pura andava al più grande dei destini.

La fanciulla venuta di Turingia
era la stessa che non molto dopo,
il tanghero domandò e il soldataccio,
scendeva a Meung o a Jargeau saliva.

Traduction de Giorgio Francini (Italie) dans Charles Péguy, Il Clima della Speranza. Antologia delle opere poetiche [Le Climat de l'Espérance. Anthologie des œuvres poétiques], Padoue, Edizioni Messagero, 1982, pp. 131-132.

Charles Péguy

« Châteaux of the Loire »

All along the curved slope and the noble valleys
The châteaux are sowed like roadside altars,
And in the majesty of mornings and evenings
The Loire and its vassals move along these lanes.

One hundred and twenty châteaux make a courtly suite for it,
More numerous, more excited, finer than places,
They're named Valençay, Saint-Aignan and Langeais,
Chenoinceaux and Chambord, Azay, le Lude, Amboise.

And I know one among the Loire châteaux
Riding higher than the château de Blois,
Higher than the terrace where the last Valois
Would watch the sun set in its glory.

The moulding is finer and the archway is lighter.
The stone lace is harder and heavier.
Propriety and honor and death there engraved
Have inscribed their history in the heart of that orchard.

And it's the memory left on its banks
By a child riding toward the river.
Her soul was recent and her tunic was fresh.
Innocent she was going toward the greatest of fates.

For she who came from the region of Tours,
Was the same child who a few days later,
Ordering by a single word country bumkin and old trooper,
Would go down near Meung or up to Jargeau.

Traduction inédite de David P. Lovell, circa 1996.

Charles Péguy

« Zamki nad Loarą »

Wsród wzgórz falą znaczonych, między dolinami
Zamki stoją rozsiane, ołtarzom podobne
W wieczora i w poranka godności nadobnej
Z Loarą jej wasale płyną zakolami.

Sto z górami zamków tworzy im dworną świtę,
Czetszych, mniej ospałych, wznoślejszych niż pałace.
Imiona ich Valencay, Saint-Aignan i Langeais,
Chenonceaux i Chambord, le Lude, Amboise i Azay.

Znam taki zamek, co też trafił nad Loarę
Wyższy niż dachów Blois szczytowy kapelusz
I niż taras, z którego ostatni Walezjusz
Widział słońce, gdy w chwale szło za snu kotarę.

Profil tak delikatny, łuk sklepenia lżejszy
Twardością koronki z kamienia okryte
Skromność, honor i śmierć w nim wyryte
Wpisały swą historię w ogród niegdysiejszy.

To wspomnienie przetrwało wśród wielu wypaczeń
Po dziewczęcze, co konia wiodła ku tej rzece.
Z duszą jakże niedawną i w nowej kolczudze
Niewinna, szła ku najszczytniejszemu z przeznaczeń ;

Jako że ta, co z krainy Touraine pochodziła
Była tym samym dzieckiem, które za dni parę
Szło na Meung, Jargeau, zawsze nad Loarę
Zwiezła w swoich rozkazach wojskiem dowodziła.

Traduction de Maria Żurowska (Varsovie, Pologne) dans Maria Żurowska [dir.], Charles Péguy człowiek dialogu [Péguy, homme de dialogue], Cracovie, Akade, 2003, pp. 203-204.

Шарль Пеги

« Замки Луары »

Вдоль линии холмов, средь царственных долин,
Где замки-алтари свои возносят своды,
Где так божественны закаты и восходы,
Луара движется, как гордый властелин.

Сто двадцать замков – вот ее галантный двор,
Прекрасней, чем дворцы, богатством нежат глаз –
Ланже и Валансе, Лё Люд и Амбуаз,
Азей и Шенонсо, и сказочный Шамбор.

Я знал еще один средь замков, величаво
Он возносился ввысь, был выше, чем Блуа,
И выше, чем стена, откуда Валуа
Смотрели на закат светила в блеске славы.

Он строгость каменной резьбы являет нам,
Тончайшей лепкою и арками играя.
Свою историю вписали в сердце края
Величие и смерть, что высечены там.

То – память о тебе навеки расцвела,
Невинное дитя, коня к реке спуская,
Душой нетронутой и юностью сияя,
Что высочайшую из судеб избрала.

Да, то была она, что вдруг постигла суть,
Покинула Турень, и, истине внимая,
Мужланов и солдат лишь словом направляя,
То к Мэнгу, то к Жаржо прокладывала путь.

Traduction de Nathalie Pritouzova (Saint-Pétersbourg, Russie) dans « À propos de la traduction de deux poèmes en russe : Charles Péguy, Châteaux de Loire, André Suarès, La Lorraine au grand cœur, la pure paysanne... », Le Porche, Orléans, n° 32, 2010, pp. 49-56.

שער פג'י

ארמונות בלואר

לאורך הגבועות העקומות והעמוקים האצלים
פזרות טירות מזבח הארץ,
ובהוד ובהדר של בקר וערב
עוגרים בלואר ושלוחותיו דרכם הסמאות פללו.

מאה ועשרים טירות הן כפלה אדיבה,
מרבות, תופעות, עדינות יותר מארכונות.
ושמותיהם ולנסוי, סן-איניאן ולנגאה,
שנגנו, שטבור, אזה, לה לד, אמבואז.

מבין טירות בלואר אמת מהן מכרת לי,
והיא מתנשאת גבואה יותר מטירת בלואה,
גבואה יותר מן המרפא ממנה התבוננו
אפרוני שושלת ולואה בשמש השוקעת בתהלה.

פייציקה דקה יותר וקליה יותר פרקשת.
המחרה מאבו קשה יותר וסימורת סבר.
ഫיגינות וכבוד ומפעת שנחרטו בה
רשמו את תולדותיהם בלב הפרידס זהה.

הנה פזקרון שעיל גדותיו הותירה
ילדה אמת שהובילה את סופה לעבר הנבר.
נשמטה היתה טריה ושמלה חדשה.
תמיימה היא הלה לה לקרה הנשגב שבಗובלות.

שבורי זאת שבאה מקבל טוון,
היא אותה יילדה אשר כמה ימים מאוחר יותר
שלטה בכוחה של מלחה אמתה ה בעם הארץ והן במליל,
ירדה לכואן מאונגה או טפסה לעבר ז'ר'אן.

Traduction inédite de Denis Charbit (Raanana, Israël), 2021.

シャルル・ペギー

ロワールの城

曲がりくねった小さな丘と高貴な谷間に沿って
幾多の城が祭壇のように点在している
そして厳かな朝な夕な
ロワール川とその臣下はこの道を通って流れしていく

120の城がロワール川に礼儀正しく付き添っている
宮殿よりも数が多く、勢いよく伸び、纖細な城
それらの名前はヴァランセ、サン=テニヤン、ランジェ、
シュノンソー、シャンボール、アゼー、ル・リュード、アンボワーズ

そして私はロワールの幾多の城のなかで
プロワ城よりも高くそびえる城を知っている
栄華を極めたヴァロワ朝の最後の王たちが日没を見ていた
テラスよりも高くそびえる城を

その飾り彫りはより纖細でアーチの湾曲はより軽い
レースのような石積みはより硬くより重々しい
そこに刻まれる礼節と名誉と死は
この果樹園の只中に自らの歴史を書き留めた

そしてこれはこの河岸に少女が残した思い出
ロワール川に向かって馬を走らせた少女
彼女の魂はみずみずしく、身にまとった鎖帷子は新しかった
無垢な彼女は、最も偉大な運命へと向かっていった

何故ならトゥーレーヌ地方から来た彼女は
数日後に、たった一言で、無作法で粗暴な兵士を統率し
ムンヘと下りジャルジョーへ上っていった
その少女だったから

Traduction inédite de Yuriko Nishibe (Tokyo, Japon), 2022.

Charles Peguy

« Loire'i lossid »

Piki künkanõlvu ja uhkeid orge
On losse külvatud kui kummardamispaiku.
Neil puiesteedel Loire ja ta vasallid
On palverännul koidu-eha aegu.

Sada kakskümmend lossi viisakalt peab jõega sammu,
Nad sädelevamat ja ergumad kui kroonitud paleed.
Neil nimeks Valençay ja Saint-Aignan, Langeais,
Chenonceau, Chambord, Azay, le Lude, Amboise.

Ja mina, ma tean ühte Loire'i lossi,
Mis kõrgub üle lossi, mis on Blois',
Terrassi, kus imetlesid hääbuavad Valois'd
Veel ehapäikse kiirte viimset hiilgust.

Seal ehisliist on peenem ja võlv on kerge
Ja kivipits on kore, tõsisem.
Vaoshoitus, au ja surmapitser
On selle viljaaia südamiku keel.

Seal kallastele mälestusi jätnud
Üks neiu, kes viis oma ratsu jõele,
Kel vastne hing ja seljas puhas särk,
Nii süütu, vägiteod tal seisid ees.

Sest äsja saabudes Touraine'imaalt
Seesama neiu mõned päevad hiljem
Võis taltsutada ühe sõnaga nii sõjardi kui mühaka
Kui suundus Meungi ta või vallutas Jargeau.

Traduction inédite de Marika Põldma (Tallinn, Estonie), 2022.

Шарль Пеги

« Луараса изкаръяс »

Чукля берегъяс да мича ковтысьяс пёлён
Вёлтаръяс моз изкаръяс тэчёма,
И сэті, кён асыв да рытыс мичлунён тырёма,
Луара¹ аслас вассальяскöд мунё.

Сё кызь изкар вежавидзёмён сы бёрся мунёны,
Дворечъясысь унджык, вёсниджык, вейджыкось.
Нимъясыс налён Валянсэ, Сэнт-Эньян да Лянжэ,
Шёнонсо да Шамбор, Азэ, Льё Люд, Амбуаз².

И ме тёда Луаралён изкаръясысь ётикоc,
Коді қыптёма Блоа изкарысь вылоджык,
Вылоджык чулькийсь, кёні бёрья Валюа³
Видзёдö шонділысь нималёмён лэччомсö.

Серыс изкарлён вёсниджык, аркаыс кокниджык.
А изыйсь прёшвиыс чорыдджык, съокыдджык.
Бур оласног, пыддиpunktöм да кувсöм тайё тайё вылас вундöма,
Та йылысь история веж садлён съёлёмас гижёма.

И казтылём, кодёс тайё берегъяс вылас кольёма
Нывка, коді нүöдіс вёвсö юлань.
И лолыс сылён вёлі выль, важ юбкаыс – выль.
Состём, сiё мунiс аслас мед ыджыд судьбалань.

¹ Францияын ыджыд ю.

² Valençay, Saint-Aignan, Langeais, Chenonceaux et Chambord, Azay, le Lude, Amboise – Францияын Луараса изкаръяс.

³ Valois – короляслён династия, веськёдлiс Францияён 1328-1589 воясын.

Ӧд тайё, коді Туренысь¹ воёма,
Вөлі сійё жо нывқаыс, коді некымын лун мысти
Дәик öти кывйён салдатъясоң да крестьянаён веськёдлёмён
Ләччис Мэнглань либё кайис Жаржолань².

Traduction inédite d'Anna Kriajevskaia (Glotovo, République des Komis), 2022.

ҘО ҤО ҪӘ ҪӘ

¹ Touraine – Францияса исторической область.

² Jargeau, Meung – Францияса Луарабердса коммунаяс.